

Poznání lidské bytosti podle těla, duše a ducha

Desátá přednáška,

Dornach 30. září 1922

GA 347

Rudolf Steiner

Adam Kadmon v Lemurii. Země byla kdysi živoucí lidskou hlavou. Dřívější výživa Země ze světového prostoru. Julius Robert Mayer. Komety a meteority. Výživa Země skrze Slunce. Embryonální lidská hlava jako skutečný obraz Země. Země byla jednou obrovským člověkem. Vznik zvířat. Proč je člověk tak malý? Mylné výklady Starého zákona.

Dotaz: Pokud jde o to, že Slunce bylo v Zemi, byl jsem velmi udiven, o tom jsem ještě nikdy nic neslyšel. Jak jsem pochopil poslední přednášky, nebyla Země ničím jiným než člověkem a zvířata pocházejí vlastně z toho všeho. Jak se vysvětluje v protikladu k tomu, že člověk prý pochází z opice a tak dále?

Dr. Steiner: Jsem velmi potěšen, že vyslovujete tuto otázku. neboť můžeme právě tím, že na tuto otázku odpovíme, pokročit o dobrý kus dále. Vezmete-li dnešní lidskou hlavu, tak jak je, co nacházíte na této lidské hlavě? Tuto lidskou hlavu shledáte nejprve jako obalenu zvenčí dovnitř dosti tvrdou, kostěnou skořápkou..

lidská hlava

Zde je nahoře vápencová usazenina, nad ní je ornice a z této ornice vyrůstají rostliny. U člověka máme navenek přibližně tuto vápenatou skořápku, nad ní kůži a z této kůže vyrůstají vlasy.

Nyní si vzpomeňte na něco jiného. Zde jsem mohl kuriózně kreslit podobně, když jsem nakreslil Zemi nebo lidskou hlavu. Nyní si ale vzpomenete, že jsem vám řekl ještě něco. Řekl jsem vám, že vstoupíme-li hlouběji do Země a studujeme to, co zde je hlouběji v Zemi, nacházíme v Zemi zbytky dávných živých bytostí, dávných zvířat a rostlin. Řekl jsem vám, jak tato zvířata a rostliny dříve vypadaly. Ichthyosaurus, plesiosaurus a tak dále, to byla velmi velká zvířata, že ano. Ale vejdemeli nyní do nitra lidské hlavy, co jsem vám zde řekl? Řekl jsem vám: V krvi plavou bílé krvinky a to jsou vlastně také malá zvířátka, jsou jaksi polomrtvá, jsou jen v noci vždy znovu oživována, ale jsou na cestě k odumření. A čím dále jdeme do hlavy, tím více hlava odumírá. Pod skořápkou hlavy, mezi mozkem a zevní kostěnou skořápkou je velmi odumřelá blána. Takže, vejdemeli do hlavy, nacházíme také něco, co odumírá.

Toto (tyto zbytky, kresba) nacházíme v Zemi, to jen již v Zemi odumřelo. Tedy můžeme říci: Když člověk zemře a vezme se potom jeho hlava - což přece především činí věda, která se nerada zabývá živým člověkem, nýbrž mrtvým člověkem na pitevním stole - ano, zde máme vskutku tyto odumřelé mozkové buňky, které jsou vlastně zkamenělé krevní buňky, a navenek tvrdou skořápkou. Zde se to stává zcela podobným Zemi. Takže nemůžeme vůbec říci nic jiného než toto: Když zde vstupujeme do vlastního mozku, vidíme také neustále zkameněliny. Na Zemi nacházíme

všude tyto zkameněliny. Když dnes pohlížíme na Zemi, podobá se totiž navlas odumřelé lidské hlavě, mohlo by se říci: Ta je samozřejmě jen menší. Země je větší, proto vypadá všechno jinak. Země se podobá odumřelé lidské hlavě. Kdo tedy studuje dnes Zemi, ten si musí vlastně říci: Země je vlastně obrovská lidská lebka, a to taková, která zemřela.

Nebudete si nikdy umět představit, že zde může být něco odumřelé, co dříve žilo. Není-liž pravda, to neexistuje. To tvrdí jenom věda. Ale domnívám se, že byste se sami pokládali za hloupé, kdybyste někde našli lidskou hlavu, která je mrtvá, a kdybyste řekli: Ta se holt vytvořila z materie. To přece nikdy neřeknete, nýbrž řeknete: To, co takto vypadá, to muselo jednou patřit živému člověku, to muselo být jednou živé, neboť to, co odumřelo, muselo být jednou živé. Takže, když někdo o tom přemýšlí rozumně, studuje-li dnes Zemi a najde-li odumřelou lidskou hlavu, musí si samozřejmě představit, jinak by byl jednoduše - řekl bych - hloupý, že to kdysi žilo, že tedy Země byla kdysi živoucí lidskou hlavou, že žila ve vesmíru, jako dnes žije člověk na Zemi.

Nu, lidská hlava, ta by ale nemohla žít, nemohla by naprosto žít, kdyby nedostávala krev z lidského těla, lidská hlava samotná, ta se může ukazovat nanejvýš pro zábavu. Když jsem byl malým klukem a bydlel jsem na vesnici, zde se často zastavily takové kočující komediantské skupiny a postavily boudu. Když člověk šel kolem, zde vždy někdo vyšel: Dámy a pánové, prosím vstupte, právě začíná představení! Zde lze spatřit živou mluvící lidskou hlavu! Tedy ukazovali živou mluvící lidskou hlavu. Víte, že se to dělá všelijakými zrcadelnými aparáty, že se tělo nevidí, jenom hlava. Ale jinak to samozřejmě neexistuje. Neexistuje samotná hlava, nýbrž ta musí dostávat krev a vše to, co ji vyživuje z lidského těla. Musela být takovou také Země, že se mohla vyživovat ze světového prostoru. Ano, mohli bychom uvést také důvody, že Země skutečně byla kdysi něčím takovým jako člověk a mohla se vyživovat ze světového prostoru?

Nu, mnoho se o tom přemýšlelo, jak to vlastně přijde, že Slunce bylo - posledně jsem to ukázal - kdysi spojeno se Zemí. Ale to je již dávno. Od té doby je Slunce mimo Zemi a dává Zemi světlo a teplo. Dokonce teplo, které je v Zemi samé, je přece od Slunce, zůstává jen v zimě nastrádáno.

Když se vskutku spočítá, jak mnoho tepla vydává Slunce každoročně, je to velmi mnoho. A fyzikové také vypočítali, kolik Slunce vydává tepla. Jsou to miliony a miliony kalorií. Fyzikové toto vypočítali. Ale fyzikové dostali z těchto výpočtů strach a úzkost, neboť přitom vyvodili, jak mnoho vydává Slunce tepla v každém roce, ale usoudili také z toho, že kdyby to bylo správné, muselo by Slunce dávno vychladnout a zmrznout. Výpočet je tedy správný, ale přece to nesouhlasí.

Tak to totiž bývá. Může se počítat, může se něco překrásně vypočítat, ale výpočet přece nesouhlasí, právě proto, že je tak krásný.

Nyní zde byl jeden fyzik, Šváb, Julius Robert Mayer se jmenoval, ten měl skutečně zcela zajímavé myšlenky, tak v polovině 19. století. Tento Julius Robert Mayer,⁸ který sídlil v Heilbronnu ve Wintembersku, byl lékařem a činil podobným způsobem jako Darwin⁹ při své cestě po světě své objevy, zcela zajímavá pozorování a dospěl k zajímavým skutečnostem (při jedné cestě do jižní zóny, tam na ostrovech), jak vlivem tepla lidská krev vypadá jinak, než v krajinách poněkud chladnějších. Tato pozorování potom shrnul a nejprve popsal ve zcela krátkém článku. To bylo roku 1844. A tento přírodovědecký časopis mu poslal článek zpátky, protože ti lidé řekli: To je bezvýznamný brak, diletantské, hloupé. Dnes na to pohlížejí titíž lidé, to znamená jejich následovníci samozřejmě, jako na jeden z největších objevů v 19. století!

Julius Robert Mayer, ten uvažoval také o všech těchto vlivech na krev, které tu znal, jak že jen nyní Slunce může přijít k tomu teplu. Druzi pouze vypočítávají, jak mnoho tepla Slunce vydává. Ale Julius Robert Mayer se také tázal: Ano, odkud to vše sem přichází? Co dělá fyzika? Mohlo by se říci, že fyzika počítá právě tak, jako kdyby se u nějakého člověka počítalo: Ten se jednou najedl a nyní je nasycen, ale mimo to se ještě něco ukládá do zásoby v jeho vlastním tuku a v jeho svalech. Když nyní nemůže již nic jíst, tak to bere ze svého tuku a ze svých svalů. Ano, to může žít 40, 60 dní, ale potom zemře, když nedostane nic k jídlu. To vypočítali fyzikové také u Slunce, co každý den vydává, poté co mělo právě kdysi podivuhodným způsobem toto teplo. Co jedlo ještě k tomu, k tomu se nepřihlíželo, ale v každém případě se vypočítalo, jak mnoho tepla Slunce vydává.

Ale kde to Slunce bere, na to se přece ptal ten Julius Robert Mayer. A zde dospěl k závěru, že každý rok vlétá tolik a tolik do Slunce nebeských těles, které jsou jako komety. Hled'te, to je pokrm Slunce.

Ale když dnes ještě pohlížíme na Slunce, můžeme říci: Má dobrý žaludek, žere ročně nesmírné množství komet. Tak jako my trávíme svůj oběd a tím vyvíjíme své teplo, tak vyvíjí Slunce teplo, když požírá do svého dobrého žaludku komety.

Nu, to znamená: Když jsou již komety zcela roztrženy na malé kousky, a padají dolů, tak jsou to ovšem tvrdá jádra, a dolů

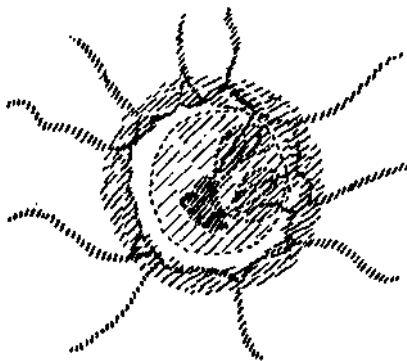
vs/e

Itall

Weltall -
vesmír
Sonne -

(kresba), že tehdy bylo Slunce zde, Země byla v něm a v Zemi teprve byl zase Měsíc. Tedy: Slunce, ve Slunci Země a v Zemi Měsíc. V jistém smyslu bylo to obráceně než u člověka. U člověka je to ale také jen zdánlivé, že má ten malý žaludek. Ten malý žaludek samotný by nemohl mnoho udělat, ten malý žaludek. Ten malý žaludek, který má člověk - budeme o tom ještě později hovořit - ten je všude ve vztahu k zevnímu světu. Vlastně je člověk v Zemi, jako byla Země jednou ve Slunci. A vlastní žaludek Země, ten byl

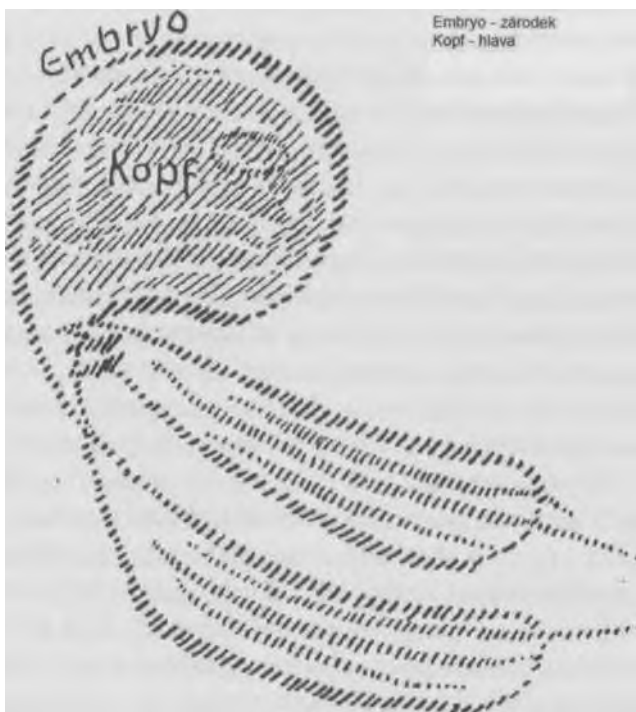

potom středem Slunce. Když toto je Slunce (kresba), toto Země, tak byl právě žaludek zde uprostřed. A Slunce, to přitahovalo jen všude tyto komety a předávalo je potom žaludku, takže se trávení Země přece dělo uvnitř Země.

Nyní můžete opět říci: Vždyť to odporuje tomu, že přece lidská hlava sama netráví. To je zcela správné. Ale ten průběh se také změnil. Lidská hlava totiž přece trochu tráví. Popsal jsem vám: Jíme-li potraviny, potom přicházejí nejprve na jazyk, na patro. Zde jsou nejprve prosliněny ptyalinem a potom jdou do jícnu. Ale ne všechny potraviny procházejí jícnem, nýbrž člověk je v podstatě vodním sloupcem. Všechno je právě měkké. Pevné části jsou jen vloženy. Takže již v ústech je něco z potravin nasáváno hlavou. Přímá výživa jde z patra do hlavy. A to je tak: že věci nejsou tak hrubé, jak se obvykle myslí, to můžete jednoduše poznat z toho, když srovnáte toto: Lidské vejce, to nemůžete dát na vzduch, aby se tam zevně vysedělo. U ptačího vejce to udělat můžete. To přijde na vzduch a je teprve zevně vysezeno. Tak to je - samozřejmě podobně - také s lidskou hlavou. Dnešní lidská hlava by se nemohla žít z té trošky potravin, kterou dostává z patra. Ale Země byla právě uspořádána jinak. Ta měla v sobě žaludek, který byl současně ústy a a živil se právě zcela z těchto úst. Takže můžeme říci: Pokud Slunce bylo spojeno se Zemí, měla tato obrovská bytost možnost žít se z vesmíru.

Nyní jsem vám ale řekl: Když dnes studujeme Zemi, tak je jako odumřelá lidská hlava, ta musela kdysi žít. Tedy Země právě musela kdysi žít. Živila se pomocí Slunce.

Nyní vám chci říci ještě něco jiného. Když se podíváte v určité době na lidský zárodek v mateřském těle, chci říci dva, tři čtyři týdny po oplodnění, zde vypadá tento lidský zárodek mimořádně zajímavě. Zde je nejprve v mateřském těle, obklopen kolem dokola částí mateřského těla, která se nazývá uterus, blána, která má mnoho krevních cév. A tyto krevní cévy, které zde jsou v mateřském těle oddělené - ty nejsou samozřejmě potom v lidském těle, když dítě není právě jako nenarozené nošeno v mateřském

těle - tyto krevní cévy, ty jsou ve spojení s jinými krevními cévami, které má matka. Ty zde všude vstupují do těchto tepen. Takže tedy matka má do své vlastní krevní soustavy včleněnu tuto kouli (kresba) a krev proudí, kdežto jinak krev v těle cirkuluje, zvláště ještě do této koule, jen do té zevní koule.

Zde nacházíte v této kouli všechny orgány. Je zde například orgán, který vypadá jako vak, a vedle opět jeden orgán, to je menší vak. Do těchto vaků také pokračují tyto krevní cévy, které zde jinak, když matka žádné dítě nenosí, vůbec nejsou, protože zde přece potom schází celá ta koule. Zde sem potom také tyto cévy pokračují. Takže můžeme říci: Tyto cévy zde všude vcházejí dovnitř a to vše, co jsem vám až dosud nakreslil, to zde je, když se

dítě vyvíjí v prvních týdnech, to zde je, a dítě zcela malé, docela malinkaté na tom visí.

A kupodivu, kdybych vám nyní to dítě nakreslil velké, jak je v nejbližší době, musel bych to nakreslit takto: Dítě je totiž téměř jenom hlavou. Ostatní je u toho zcela nepatrné. Vidíte, zde jsem nakreslil dvě takové tyčinky, to jsou budoucí paže, nohy zde téměř vůbec nejsou. Zato se ale potom připojují tyto dvě kapsy, které jsem zde nakreslil, a do těchto dvou kapes vcházejí krevní cévy. A tyto krevní cévy přinášejí potravu a hlava je vyživována. Žaludek zde ještě vůbec není a srdce také ne. Hlava je vyživována. Vlastní krevní oběh dítě v prvních týdnech vůbec nemá. Dítě je přece jenom hlavou. A ta roste, a roste pozvolna tak, že se v druhém, třetím měsíci podobá člověku, že se připojují ostatní orgány. Ale dítě je vyživováno ještě stále zvenčí, z toho, co zde je jako kapsy. A potom se hromadí potravu takto kolem (kresba). Ale je přiváděna krev. Dýchat dítě přece ještě nemůže, dostává vzduch jen oklikou skrze matku. Dítě je tedy vlastně lidskou hlavou, a ostatní orgány mu vůbec ještě zvláště neslouží. S plícemi nemůže nic počít. Se žaludkem nemůže nic počít. Jíst ještě nemůže, musí tedy všechnu potravu dostávat jen tak, že je vyživována jeho hlava. Dýchat ještě nemůže. Nos také ještě nemá, orgány se sice vyvíjejí, ale dítě je nemůže ještě používat. Tedy dítě je v matčině těle hlavou, jen je všechno měkké. Pozdější mozek, ten je zde uvnitř strašně měkký, zcela měkký, a zcela živý. A kdybyste mohli vzít obrovský mikroskop a mohli byste se právě podívat na dětskou hlavu, která je pro mne za mne z druhého nebo třetího měsíce po oplodnění - ta by vypadala velmi podobná tomu, co jsem vám řekl o Zemi, jaká byla kdysi, když se zde brodili ichthyo- sauri a plesiosauri a tak dále. Vyhlíželo by to zcela podobně, jen by se to lišilo ve velikosti.

Tak můžeme říci: Kde existuje ještě dnes obraz Země, která zde kdysi byla? V lidské hlavě, když je lidská hlava právě ještě nezrozena a existuje jako zárodek. Tato lidská hlava je totiž zřetelným otiskem Země.

Vše to, co zde na tom musí být, tyto kapsy na těle, to, co zde je kolem, to je odvrženo jako tak zvané plodové lůžko, poté co se to stalo zcela chatrným, když se dítě narodilo a zůstane člověk. Tedy z toho, co je odvrženo jako plodové lůžko, z toho dostává člověk vlastně potravu jako dítě v těle matčině. Plodové lůžko jsou roztrhané krevní cévy, tyto tak zvané allantois a amnion, to jsou tedy roztrhané orgány, které jsou pro nás, pokud jsme v mateřském těle, mimořádně důležité, protože nahrazují žaludek a orgány dýchací. Ale když je již nepotřebujeme, když jsem se narodili, můžeme sami dýchat a jíst, je to odvrženo jako plodové lůžko.

Nu, když se podíváte na něco takového, jak jsem vám to zde nakreslil, tak stačí jen, když si představíte: Zde byl vesmír, zde byla Země, a zde uvnitř lidská hlava, a kolem dokola zcela jemně Slunce. A nyní nastává narození, to znamená, přestává to, co zde jednou bylo. Slunce a Měsíc vylétají ven, a zrození Země je zde. Země si musí sama dále pomoci.

Můžeme popsat dvojí. Nejprve jsem vám to mohl popsat tak, že jsem vám řekl: Země kdysi vypadala takto, byli v ní ichthy- osauři, pľsiosauři a tak dále. Nyní jsem vám mohl ale právě tak dobře popsat zárodek člověka. Jen je to všechno menší, ale musel bych říkat totéž. Takže dnes můžete říci: Země byla kdysi zárodkem obrovského člověka.

Je to opět mimořádně zajímavé, že lidé v dřívějších dobách kupodivu - o tom chceme ještě hovořit - věděli více než lidé pozdější. Pozdější lidé se totiž většinou učili z nepochopené hebrejské nauky, z nepochopeného Starého zákona, a představovali si, že ano: Zde byla Země a někde ráj, a zde stál hotový Adam v ráji jako takový malý špuntík (kresba). Tato představa, kterou si lidé učinili z nepochopeného Starého zákona, ta je přibližně právě taková, jako kdyby si dnes někdo představoval: Člověk nepochází z té malé věci, co je zde uvnitř kapes, allantois a amnion, uvnitř této blány a tak dále - z toho prý člověk nepochází, nýbrž to vše je prý nějakou věcí samou o sobě, ale v mateřském těle, zde právě sedí docela malinkatá bleška a z této malé blešky že pochází člověk. Je

to přibližně tak, jako když si lidé představují: Země byla zde, Adam a Eva žijí hned na ní a potom následuje lidský rod. To vzniklo právě, jak řečeno, z nepochopení Starého zákona, kdežto ti, kteří v dávných dobách něco věděli, nemluvili o Adamovi, nýbrž o Adamovi Kadmonovi. A Adam Kadmon ten je něčím jiným než Adam. Ten je touto obrovskou hlavou, kterou kdysi byla Země. A to je přirozená představa -zemskou bleškou se stal tento Adam Kadmon teprve tím, že si lidé již nedovedli představit, že se lidská hlava může stát tak velkou jako Země, že tomu nevěřili, a zde si vytvořili tak abnormální představu, jako bychom si představovali, že prý je to jen tak pro legraci, že zde probíhá těch celých 9 měsíců v mateřském těle a že se z této mateřské koule zde rodí člověk (kresba).

Ve skutečnosti si musíme představit, že člověk byl kdysi celou Zemí - celou Zemí. A Země byla mnohem živější. Ale to není vůbec nic jiného, vidíte, když vám dnes kreslím Zemi, tak je odumřelou bytostí, jako je lidská hlava na cestě k odumírání, a když se vrátíme k této lidské hlavě, která je zde v mateřském těle, tak je skrz naskrz živoucí. Je takovou, jakou byla kdysi Země. A Země je dnes mrtvá. Ale byla kdysi skrz naskrz živoucí.

Hledte, věda je již správná, jen lidé, kteří dnešní vědu spravují, ti nedovedou s vědou mnoho počít, a kdyby lidé nyní uměli vidět v souvislosti vše, co věda dává, tak by přišli na mnoho věcí. Pohlíží-li dnes někdo na tento povrch Země, musí říci: To je přece jako odumřelá lidská hlava. Chodíme vlastně po něčem mrtvém, co muselo kdysi žít. To jsem vám řekl: ale říkám vám také vše to, co z toho vyplývá.

Ve Vídni byl ještě za mého mládí slavný geolog, to je znalec Země. Ten napsal velkou knihu „Obličej Země“. V této knize stojí toto: „Chodíme dnes, chodíme-h po zemských hroudách Čech nebo Vestfálska, po odumřelých věcech. Jednou to bylo živoucí“.

Věda již tuší jednotlivosti, ale neumí ty věci uvést do souvislosti, aby se jaksi rýmovaly. To, co vám říkám nikde vědě neod-

póruje. Můžete to všude nalézt konstatováno, když vědu sledujete. Ale věda sama nevychází z toho, co zde z věcí vyplývá.

Dospíváme tedy skutečně k tomu, že si řekneme: Země byla kdysi obrovským člověkem. Tím byla. A odumřela a dnes chodíme po této odumřelé Zemi.

Nyní tedy zbývá důležitá otázka, nebo vlastně dvě důležité otázky, ještě na základě dotazu pana B. _ dvě důležité otázky. Jednáje tato: Jdeme-li zpět, tak vidíme, že Země byla obrovským člověkem. Odkud pocházejí zvířata? A druhá otázka je: Země byla tedy obrovským člověkem, jak to přijde, že člověk je dnes na Zemi tak malou bleškou⁹ Jak se stal člověk malým? Tyto dvě otázky jsou skutečně důležitými otázkami. Na první otázku není vlastně tak těžké odpovědět, musíme na ni chtít jen odpovědět nikoli z všelijakých fantastických hříček, nýbrž musíme na ni odpovědět na základě skutečností.

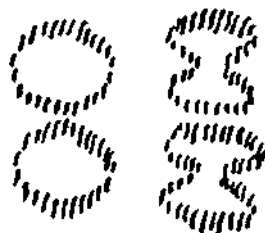
Pánové, což se domníváte, když žena během těhotenství zemře, pokud to dítě vyhlíží zde uvnitř ještě tak. jak jsem vám to nakreslil zde na tabuli, a vy vyjmete při pitvě tuto kouli, v níž jsou potom ty věci, které odpovídají při třetí době porodní jako plodové lůžko a uvnitř je embryo, které by se později stalo člověkem - předpokládejte, že to vše vyjmete a nedáme to do lihu - zde by se to zachovalo, nýbrž necháme to někde ležet, zvláště kde je vlhko, a přijdeme k tomu opět po nějaké době, co myslíte, co bychom zde viděli? Ano, když sem po nějaké době opět přijdeme a potom bychom to začali řezat, zde by vybíhali sami brouci, sami malí brouci, vybíhají zde malá zvířátka. Celá lidská hlava, která byla v mateřském těle živá, ta zemře. A když zemře - stačí ji jen rozříznout, abychom to viděli - zde z toho vybíhají všechna možná zvířátka.

Nyní si pomyslete, že Země byla kdysi takovou lidskou hlavou ve světovém prostoru a odumřela. Není divu, že zde vybíhala všechna možná zvířata? To se děje ještě dnes, má-li se to na zřeteli, zde máte vznik zvířat. Můžete to ještě dnes pozorovat.

To je jedna otázka. Budeme o tom ještě dále mluvit, jak vznikly jednotlivé zvířecí formy. Ale v principu máte zde to, že zvířata zde musí být. Mohu tuto otázku dnes jen naznačit, později na ni odpovím ještě podrobněji.

Nyní zbývá druhá otázka. Proč je člověk dnes takovým malým špuntem? Nu, zde musíte opět shrnout vše, co můžete vědět. Zaprvé se můžete tázat: Ano, ale zde žil kdysi ve světovém prostoru jeden člověk, který je dnes Zemí, odumřel a dnes je Zemí. Copak on nerodil? Nerozmnožoval se? Touto otázkou není třeba se dále zabývat, jestliže se rozmnožoval, tak byli tehdy ti druzí povoláni někde ve světovém prostoru k něčemu jinému. Tedy je třeba nejprve se zajímat o to, jak nastal určitý bod rozmnožování.

$V \times t^{**}I$

Ano, když dnes ještě sledujete, jak se rozmnožuje malá buňka, tak je to nejprve takto (kresba), potom tak, potom se z toho udělají dvě, potom se z každé udělají zase dvě. To jsou už čtyři. A tak je budováno celé lidské tělo, takže se nakonec skládá ze samých jednotlivých zvířátek, v krvi žijících a v hlavě odumřelých malých zvířátek, která všechna vznikají z jediné buňky. Tak vznikla dnešní Země z jedné části původní Země, jako se dnes člověk rodí nikoli z celého člověka, ale z části člověka. Tážeme se jen: Proč z toho člověk dnes již nevzniká? Protože Země nebyla již v takovém spojení s vesmírem, když Slunce z ní vystoupilo. Nyní zůstávají všechny tyto bytosti uvnitř. Byly ozařovány Sluncem

zvenčí, když Slunce vystoupilo ze Země, kdežto dříve bylo uvnitř. Musíte shrnout vše, co nyní můžeme vědět.

Hleďte, víte přece, že psi mají všeobecně jistou velikost, pod kterou nejdou - můžeme je ale přece vypěstovat jako tak malé, že mnohdy nejsou téměř větší než velké krysy. Dáváme-li psům například pit alkohol, zůstávají malými. To závisí na tom, co zde působí na tu bytost, jak se stane velkou, ovšem tito psi, kteří se uměle udržují jako nepatrně malí, jsou strašně nervózní. To bylo, pánové, skutečně - i když celý svět není plný alkoholu - ale účinky látek se zde staly zcela jinými, když Slunce odešlo od Země. Když bylo ještě v Zemi, bylo zde právě zcela jiné působení než dnes, než když Slunce bylo venku. A byl-li člověk zpočátku tak velký jako Země sama, stal se tímto obrovským působením právě malým. Ale to bylo pro něho štěstím, neboť když byl ještě tak velký jako Země, zde museli všichni ostatní, kteří se rodili vylétat do světového prostoru. Jednou později uslyšíme, co se s nimi stalo. Nyní mohli zůstat v Zemi, protože mohou společně po Zemi chodit. A nyní vznikl místo jednoho člověka lidský rod, protože lidé zůstali malými.

Ano, je to pravda, že všichni pocházíme z jednoho člověka. To je nakonec také pochopitelné, že? Ale tento jeden člověk nebyl takovou malou zemskou bleškou, jakými jsou lidé dnes, nýbrž byl Zemí samou. Jen když Slunce vystoupilo ven, zde na jedné straně Země odumřela, a zde vylézala ven zvířata, jak nyní také ještě vylézají zvířata, když něco odumřelo. A na druhé straně zbývají ještě síly. Jen nejsou ty síly podněcovány Sluncem z nitra, nýbrž zvenčí, a člověk se stal malým a mohl se stát mnoha lidmi. Tím, že tedy Slunce působí zvenčí, nechává člověka malým. Ale není-liž pravda, to vám může být také docela dobře pochopitelným. Neboť pomyslete (chci Zemi nyní nakreslit zcela malou),

když toto je Země a dříve to bylo Sluncem, kdy tedy Země byla uvnitř: Zde vyzařovaly všechny síly takto ven, a když se Země pohybovala, zde šlo Slunce vždy s ní, bylo jedno a totéž. Nyní, jelikož je Slunce venku, je to takto: Zde je Slunce a Země, ta se pohybuje kolem Slunce. Ano, když je Země zde, potom dostává tyto paprsky. Když je tam, dostává ony paprsky. Vidíte, Země dostává vždy jen malou parcelu paprsku, když je Slunce venku, velmi málo paprsků. Když bylo Slunce ještě v Zemi, přicházelo celé působení Slunce z nitra. Není divu, že když Slunce takto krouží kolem, může zářit na každý jednotlivý bod Země, kdežto dříve, když bylo uvnitř a muselo vyzařovat ze středu, mohlo ozařovat jen jednoho člověka. A když Slunce začalo působit z obvodu, zde člověka zmenšilo.

Je to zajímavé, skutečně zajímavé, že nejen asijské učenci ještě hovořili, když Starý zákon dávno již nebyl pochopen a byl vykládán tak, jak byl vykládán později, že tito učenci ještě hovořili o Adamu Kadmonovi, který je vlastně člověkem, jenž je celou Zemí, nýbrž předkové dnešních středoevropských lidí, kteří jsou všude, ve Švýcarsku, v Německu, měli pověst, v níž se říkalo: Země byla kdysi obrovským člověkem, obrem Ymirem. A Země byla oplodňována.

Mluvili tehdy o Zemi tak, jak musíme mluvit dnes o jednom člověku. A to se již ovšem později nechápalo, protože na místo těchto obrazů, ovšem obrazných, ale správně viděných, protože na místo těchto pravdivých obrazů nastoupily mylně latinské výklady Starého zákona. Tedy dávní Germáni zde v Evropě - bylo to skutečně tak, jako by byli snili, ale ten sen byl mnohem správnější než později, kdy se Starý' zákon špatně chápal, a místo, aby se mluvilo o celé Zemi, o Adamu Kadmonovi, mluvilo se o malém Adamovi - tito dávní Germáni měli ještě starou vědu, ovšem pouze snivě obraznou. Ano, vidíte, dostáváme již obrovský respekt před tím, co bylo jednou vyhlazeno z dávné vědy, ovšem z vědy pouze snivě obrazné. Ale ta zde byla. A byla vyhlazena. Tomu se člověk nemusí divit. V určité době došlo právě k tomuto všeobecnému vyhlazení. A kdybych vám vyprávěl, co kdysi existovalo například

v Malé Asii, v Přední Asii, v severní Africe, v Jižní Evropě, v Řecku, Itálii - ano, v prvním, druhém, třetím století když již existovalo křesťanství, zde jste mohli všude nacházet, kdybyste chodili v Asii nebo Africe po polích, pozoruhodné sochy. Byly zde všude. A v těchto sochách vyjadřovali lidé, kteří ještě nedovedli číst a psát, jak to kdysi na Zemi bylo.

Z těchto soch by se mohlo studovat, jak to kdysi bývalo na Zemi. Bylo vyjádřeno ve formě, v sochařství, že Země byla kdysi živou bytostí.

A potom dostali lidé právě tuto ráži, tuto zuřivost, a v krátké době bylo vše to, co zde bylo jako tyto sochy, jednoduše odstraněno. Bylo toho zničeno velmi mnoho, z čeho bychom mohli velmi mnoho poznat. To, co se dnes ještě najde ze starých pomníků, to je to nejméně důležité, neboť v prvních staletích zde se dobře vědělo, co je důležitější. To se zničilo.

Je tomu již tak, že lidstvo mívalo kdysi podivuhodné vědění, ale tito lidé to právě snili. A je to mimořádně zajímavá skutečnost, že lidé kdysi, místo aby přemýšleli, což dnes musí, vlastně na Zemi snili. Činili to vlastně více v noci než ve dne. Neboť vše to, co se dovídáte o dávnější lidské moudrosti, to vše je prostoupeno tím, že vidíme: Tito lidé pozorovali mnoho v noci. Pastýři na poli pozorovali mnoho v noci. A tato dávná moudrost existovala u Němců, u Germánů, když hovořili o jakémsi obrovském člověku. A potom existoval také ještě jakýsi obrovský člověk. Člověk se skutečně nestal menším najednou. A nakonec se stal právě takovým, jako jsou lidé dnes.

O tomto bodu chceme dále hovořit, budu-li zase jednou moci být s vámi. Hled'te, taková otázka dává vždy podnět hovořit o velmi mnoha věcech. Nyní musím opět cestovat do Německa, do Stuttgartu. Připravte si mezitím velmi krásné otázky. Příští hodinu vám potom řeknu.